

ת"פ 60621/03/16 - מדינת ישראל נגד שלמה דור אל

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 60621-03-16 מדינת ישראל נ' דור אל
לפני כבוד השופטת הדסה נאור

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד עמרי אבודרם

המאשימה

נגד

שלמה דור אל
ע"י ב"כ עו"ד משה פולסקי

הנאשם

הכרעת דין

1. בתקופה הרלוונטית לכתב האישום עבד הנאשם כנהג מונית שירות בקו תל-אביב נתניה וחזרה (להלן: "הקו") מטעם חברת "השרון" ואיברהים אזברגה (להלן: "המתלונן") עבד על אותו קו מטעם חברת "המרכז".

בין נהגי שתי החברות קיימת תחרות על הנוסעים בקו, שכמותם קובעת בסופו של יום את שכרם.

2. על פי המתואר בעובדות כתב האישום בתאריך 30/12/15 בשעה 15:30 לערך, בסמוך לדרך מנחם בגין 1 בתל אביב התגלע סכסוך בין המתלונן לנאשם על רקע איסוף נוסעים באופן שבו הנאשם הוריד נוסעת מהמונית של המתלונן ואמר למתלונן "אם לא תצא מפה אני אראה לך".

בנסיבות אלה נטען, כי הנאשם איים על המתלונן, שלא כדין ובכוונה להפחידו או להקניטו, בכך ששלף מתוך תיקו אקדח מסוג 245PY69020 FN, אותו הוא נושא ברישיון, כיוון אותו לעבר המתלונן ואמר לו "אני אירה בך אם לא תצא מפה" ובהמשך צעק בקול "חבר'ה תיזהרו ערבי מחבל".

על כל אלה מיוחסת לו בפרק הוראות החיקוק עבירה של איומים, על פי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

3. בתגובתו לאישום הודה הנאשם, באמצעות בא כוחו, בנוכחות בזמן ובמקום המתוארים בכתב האישום, אך כפר במיוחס לו וטען כי המתלונן הוא זה שנכנס למונית שלו, איים עליו ופגע ברכושו. הנאשם הודה כי

עמוד 1

הוא נושא נשק ברישיון, אולם הכחיש כי כיוון אותו לעבר המתלונן, כמתואר בכתב האישום, וטען כי הנשק היה במונית.

4. ראיות המאשימה מבוססות על עדותו היחידה של המתלונן ואילו ההגנה נסמכת על עדותו של הנאשם, ועל עדותם של שבעה מחבריו שעבדו עמו בחברת השרון בתקופה הרלוונטית או בתקופה שקדמה לה.

שישה מתוך עדי ההגנה הינם בבחינת עדי אופי של הנאשם, אשר מעבר לעדותם על אופיו הטוב של הנאשם העידו על אופיו האלים של המתלונן ועל מעורבותו בהיתקלויות ועימותים עמם או עם מקורביהם, על רקע התחרות על הנוסעים בקו.

להלן סקירה קצרה של עיקרי עדותם:

אלי אטלן, מנכ"ל מוניות השרון העיד מטעם ההגנה וסיפר שהוא מכיר את המתלונן כאדם אלים מאוד, אשר נכנס לתחום של מונית השרון ולקח נוסעים תוך שהוא נלחם עם הנהגים, **"רב עם ידיים"**, **"נכנס עם המכונית שלו במכוניות שלנו"**.

העד אישר כי הוא לא היה עד לאירועים עליהם העיד ורק שמע עליהם.

כך שגם אם אקבע שיש רלוונטיות לעדותם של עדים אלה, עדותו של אלי אטלן הינה בבחינת עדות שמועה וככזו חסרת משקל ראייתי.

עמוס לוי, נהג בתחנת מוניות השרון סיפר אודות מקרה שבו המתלונן ניסה "למלא" נוסעים בכוח וכאשר העד ניסה למנוע זאת ממנו, יצא המתלונן מרכבו עם אלה וניסה להכותו. כהגנה עצמית הוציא "משהו" ומקל מטאטא והחל קרב ביניהם עד שמישהו הזעיק את המשטרה.

במקרה אחר, כך על פי עדותו, על רקע ויכוח נוסף בנוגע להעלאת הנוסעים, המתלונן בא לכיוונו עם מברג וקילל אותו. העד אמר על המתלונן כי **"[...] אין יום על הקו הזה שהבן אדם לא מעורב במכות או בתגרה מילולית עם אחד מנהגי התחנה [...]"**.

בחקירה נגדית הטיח ב"כ המאשימה בפני העד שגם הוא היה שותף למספר מקרי אלימות עם נהגי מוניות ואף נחקר ונשפט לשל"צ והעד אישר כי אכן נשפט בעבר על עבירת אלימות פיזית אך לטענתו נחקר רק בגין עבירות של אלימות מילולית.

לשאלת ב"כ המאשימה אישר העד כי על הקו של תחנות מוניות המרכז והשרון ישנה אלימות, כשדבריו **"בין נהגי המוניות, זה 'אדם לאדם זאב', כך אנחנו עובדים"**.

עד ההגנה אליהו ניסים, נהג במוניות השרון, העיד אודות ארבעה מקרי אלימות בהם היה מעורב עם המתלונן, בין אם לאחר שחשד שהמתלונן מתכוון לתקוף אותו עם מברג, אף שאישר בחקירה נגדית שלא ראה מברג בידיו של המתלונן ורק "הבין" שהוא הולך להוציא מברג, בין אם לאחר שחשד שהמתלונן ניסה לתקוף אותו

עם מטף ובין אם לאחר שהמתלונן פגע במכוון במונית עליה עבד, הכול על רקע מחלוקות בקשר לזכות להעלאת נוסעים בקו.

עם זאת אישר כי בגין אף אחד מהמקרים לא הגיש תלונה במשטרה ומאידך כי הוגשה נגדו תלונה, על ידי נהג מונית אחר, לפיה הוא עצמו נקט כלפי האחר באלימות על רקע סכסוך שהתגלע ביניהם בעניין העלאת נוסעים למונית.

העד גם לא שלל את הטענה שהוטחה לפניו על ידי ב"כ המאשימה לפיה, ללא קשר למתלונן "פה ושם היו מקרים. שגם כן 'חתכו' וגם לקחו נוסעים, וגם התעצבנו, וגם קיללו וגם איימו במכשיר הקשר שישלחו אליי אנשים".

עד ההגנה אלי קדוש, בעל 5 מוניות במוניות השרון, סיפר אודות אירוע אלימות, על אותו רקע, בו התיז עליו המתלונן קפה וניסה לדקור אותו עם מברג.

במסגרת עדותו הגיש ב"כ הנאשם באמצעותו אישור על תלונה שהגיש בתחנת המשטרה, בגין עבירה של תקיפה, אך ללא שם הפוגע, כשלטענתו, בחקירה הנגדית, במועד האירוע לא ידע את שם הפוגע אך בהודעה שמסר רשם את מספר המונית של המתלונן.

ההודעה כמובן לא הוגשה, ומעדותו של העד, בתשובה לשאלות ב"כ המאשימה עולה כי מעשי אלימות בין הנהגים בין שתי החברות המתחרות על הקו ובין הנהגים המועסקים בתוך החברה בה הוא מועסק, אינם חריגים "**הקו הזה תל-אביב נתניה, עובדות בו שתי חברות. מטבע הדברים אחד נלחם בשני ויש היתקלויות [...]** מדי יום יש היתקלויות".

בין ההיתקלויות, כך לדבריו, גם כאלו מצד הנהגים מהחברה בה עבד נגד נהגי החברה המתחרה ובין הנהגים בתחנה שלהם בינם לבין עצמם.

עד ההגנה יעקב מרדכי העיד על מספר מקרים בהם מנע או ניסה למנוע ממנו המתלונן להעלות נוסעים למונית ולדבריו אף התלונן נגדו במוניות המרכז.

לדבריו באחד האירועים המתלונן הרים את ידו כדי להכותו במכת אגרוף אך הוא אחז בידו של המתלונן, דחף אותו, הוא נפל על הרמפה מאחורי כמה עמודי בטון עגולים ונסוג לאחור.

עד ההגנה אמא"י סלומנוב לשעבר נהג מונית במוניות השרון סרב לשתף פעולה עם ההגנה ולא ניתן להפיק מעדותו דבר.

במקביל לעדותם הגישה ההגנה את גיליון הרשעותיו הקודמות של המתלונן בליווי כתב אישום, מהם עולה כי לחובת המתלונן הרשעה קודמת אחת בעבירות של תגרה במקום ציבורי ואיומים, אף זאת על רקע סכסוך על אופן העלאת נוסעים בקו.

מעדותם של עדים אלה ניתן בעיקר ללמוד על קיומן של תופעות מכוערות של אלימות בין נהגי המוניות על הקו, בין אם בין נהגי המוניות של חברה אחת לרעותה ובין עם בין חברי החברה בינם לבין עצמם וכי גם מקומו של המתלונן, לטענת העדים, לא נפקד מהמעורבים בתגרות המילוליות והפיזיות.

עם זאת לא היה בכוחן של עדויות אלה כדי לשקף את חלקם של המתלונן והנאשם באירוע מושא כתב האישום ולפיכך לא מצאתי כל טעם להיכנס לבחינת אמינות גרסתם, גם בהתחשב בכך שלמתלונן לא ניתנה הזדמנות של ממש להתמודד עם טענותיהם, שלא הוצגו בפניו במהלך מסירת עדותו.

יתרה מכך, גם אם אקבע כי מהימנים עליו דבריהם אין הם יכולים לשמש כראיות מסייעות לנאשם לגבי האירוע בו עסקינן.

העדות היחידה שעשויה להיות רלוונטית לכאורה היא עדותו של עד ההגנה **מוסא עלי אזברגה**, שהעיד כי היה עד ראייה לאירוע שעניינו נדון לפניי, ואליה אתייחס בהמשך.

5. **אין חולק**, על פי הגרסה שנמסרה על ידי הנאשם בתשובתו לאישום, כי במועד הרלוונטי התגלע סכסוך בינו לבין המתלונן על רקע הזכות הנתונה לכל אחד מהם להעלות נוסעים לנסיעה בקו מתל-אביב לנתניה וכי באותה עת החזיק באקדח ברישיון כדין.

המחלוקת נוגעת הן לגבי מיקום האירוע - כשלגרסת הנאשם האירוע ארע בתוך המונית עליה עבד ואליה נכנס המתלונן, ואילו המתלונן בגרסתו שלל את הטענה לפיה נכנס לרכבו של הנאשם - והן לגבי השימוש שעשה, או לא עשה, הנאשם באקדח, שהוחזק על ידו ברישיון, והאם איים באמצעותו על המתלונן, כטענת האחרון.

6. כאמור, עדותו של **המתלונן** הינה עדות יחידה ועל כן יש לבחון את גרסתו בזהירות ולשקול האם ניתן על סמך עדות זו בלבד לקבוע ממצאים עובדתיים לגבי השאלות השנויות במחלוקת.

השאלה הראשונה שבמחלוקת הינה, על פי המצוין לעיל - מיקום האירוע.

אקדים ואומר כי לא ניתן לבסס על סמך עדותו של המתלונן ממצא חד משמעי הנוגע לשאלה זו, שכן גרסאותיו בעניין זה אינן אחידות ואף לעיתים סותרות האחת את השנייה.

בשיחה שקיים המתלונן עם המוקדן בתחנת המשטרה, מיד לאחר האירוע, תיאר את שארע באופן הבא: "[...] אני פתחתי דלת, לקחתי נוסע והוא ירד מהאוטו שלו עם הנשק ואיים עלי בנשק שלו".

לא זאת אף זאת, אף שעל פי גרסתו הראשונית, עליה חזר גם בהמשך, נסע בעקבות הנאשם לכיוון נתניה לאחר שאירוע האיום בנשק הסתיים, אמר לפתע למוקדן במהלך השיחה, שהתנהלה בעת שנסע אחרי הנאשם, כי הנאשם נוסע אחריו ומאיים עליו בנשק והוא בורח מפניו.

בתשובה לשאלת ב"כ הנאשם לפשר אמירה זו טען שכנראה התבלבל מהלחץ אך הרושם העולה מהשיחה הוא שהמתלונן ניסה באמירה זו לדחוק במשטרה לשלוח שוטרים למקום.

כמה שעות מאוחר יותר, בהודעה שמסר במשטרה, חזר המתלונן בתחילת הודעתו על גרסתו כפי שנמסרה על ידו למוקדן, אך כשהתבקש על ידי החוקר להסביר כיצד ידע לתאר ש"הנאשם הוציא את האקדח מתוך תיק שחור בינוני שהיה ליד הכיסא שלו", שינה את גרסתו וסיפר כי ראה זאת בעיניו, כשעל פי תיאורו כאן "אני עמדתי בחוץ על המדרכה. ראיתי שהוא ניגש לתיק השחור מוציא את האקדח ובא אליי [...]".

בהמשך אותו יום בעת שנחקר במשטרה תחת אזהרה, כחשוד בגניבה מהמונית של הנאשם, הכחיש שנכנס למונית של הנאשם ואמר "הוא (הנאשם -ה.נ.) ירד והוריד לי שני נוסעים מהאוטו שלי [...] אני עמדתי בחוץ מולו על המדרכה והוא בכיסא נהג ואמרתי לו שלמה תצא מפה [...] ואני עומד בחוץ מחוץ למונית שלו והוא איים עליי כאשר הוא ישב בתוך הרכב".

המתלונן המשיך והכחיש שנכנס למונית של הנאשם ואת הטענה שניסה לקחת את מכשיר הקשר או הקופה של הנאשם וכן את הטענה שהנאשם נתן לו מכה ביד וטען שהנאשם לא התקרב אליו אלא הוציא את הנשק, וכיוון אותו לעברו באומרו "חבר'ה זהירות מחבל ערבי".

בעדותו בבית המשפט, חזר המתלונן בקווים כלליים על גרסה אחרונה זו אך הוסיף שהנאשם אף הוא היה בחוץ וכדבריו: "ירדתי מהאוטו ודיברתי אתו ליד האוטו שלו על המדרכה, שנינו עמדנו בחוץ. הוא עלה לאוטו שלו, פתח את התיק השחור שלו שהיה על הכסא הוציא ממנו אקדח. הוא כיוון עליי את האקדח ואני חזרתי כמה צעדים אחורה [...] חזרתי לאוטו שלי וישבתי [...] לא יכולתי לנסוע כי הוא היה מחוץ לרכב לפני עם הנשק [...]".

לשאלת ב"כ המאשימה השיב המתלונן שלא ניסה לגנוב מהנאשם את מכשיר הקשר והקופה שלו.

מאחר שכאמור, מדובר בעדות יחידה הנגועה בסתירות ובאי דיוקים לא ניתן לבסס על יסודה הרשעה.

7. האם די באמור לעיל כדי לקבוע שיש לזכות את הנאשם מהעבירה המיוחסת לו וכי לא הוכח שהנאשם איים על המתלונן.

כדי לענות על שאלה זו יש לבחון את גרסתו של הנאשם.

8. כאמור לעיל, בתגובתו לאישום טען הנאשם שהמתלונן נכנס למונית שלו, איים עליו ופגע ברכושו. כמו כן אישר כי נשא עמו נשק אך הכחיש כי כיוון את הנשק לעבר המתלונן וכי איים עליו באמצעותו.

גרסה זו אינה מתיישבת במלואה עם גרסתו הראשונה של הנאשם בפני השוטר שביצע את מעצרו/עיכוּבו.

בדו"ח המעצר/עיכוּב של הנאשם, אשר הוגש בהסכמה, נרשמה תגובתו הראשונית של הנאשם כדלקמן: "הוא ניסה לשדוד אותי אז אני איימתי עליו עם האקדח".

בחקירתו במשטרה שנערכה זמן קצר לאחר מעצרו/עיכוּבו סיפר שהמתלונן הגיע לרכבו ניגש לקחת את מכשיר הקשר שלו, אך הוא מנע ממנו מלעשות כן בידיו ואח"כ ניגש המתלונן לקופה "הוא בא לקחת את הכסף" ובתגובה "נתתי לו מכה ביד ואמרתי לו שיש לי נשק, ואז באתי להוציא והוצאתי את הנשק לידי ולא דרכתני אותו ולא איימתי עליו והוא יצא מהאוטו וברח [...]" בהמשך חקירתו שינה מעט מגרסתו, חזר בו מהסיפור שהוציא את הנשק וטען "בזמן שהוא רצה לקחת לי את הכסף, אז הכנסתי את היד שלי לתיק ועוד לא הוצאתי אותו הוא רק ראה אותו אז הוא ברח [...]".

בעדותו הראשית בבית המשפט חזר על גרסתו לפיה הצליח למנוע מהמתלונן לקחת את מכשיר הקשר שלו, במכה שנתן בידו. בגרסה מעט מבולבלת סיפר כי המתלונן לקח את כספו מהקופה, אך מיד סייג עצמו וטען שראה את המתלונן מכניס את ידו לכסף, נתן לו מכה ואינו יודע האם לקח את הכסף.

בשלב זה של עדותו הוסיף הנאשם פרט, שעד אותו שלב לא הוזכר על ידו, ולפיו "ראיתי שהדברים, שהוא הולך לכיוון אלימות ואני יודע שהוא אלים [...], כדי למנוע שהדבר ימשיך ואני בתור שוטר לשעבר, יודע מתי אדם הולך להיות אלים, רציתי למנוע את כל הדבר הזה. הוא היה מעליי וראה כמו שקרה, הכנסתי את היד שלי לתיק, הוצאתי את הנשק, לא כיוונתי אליו, לא דרכתני עליו, הוא ראה את זה ואמרתי לו באותו הזמן, באותו הרגע, אני הולך להתלונן עליך במשטרה והוא יודע שאני הייתי שוטר ואני לא מוותר כמו כל השאר שמוותרים".

בחקירה נגדית אישר הנאשם שאמר למתלונן שיש לו נשק "כדי להפחיד אותו. שייצא מהאוטו" לדבריו, בתחושותיו המתלונן ניסה לשדוד אותו ולכן הוא הוציא את הנשק וכשהמתלונן ראה אותו הוא ברח מהמונית.

המתלונן בעדותו סיפר שהנאשם כיוון לעברו את האקדח ואמר "חבר'ה, תיזהרו ערבי מחבל".

כשנשאל הנאשם במהלך חקירתו במשטרה האם כינה את המתלונן "מחבל" לא הכחיש זאת ובהודעתו במשטרה סיפר כי כשהיה בתוך הרכב אמר לו "מחבל תברח".

לשאלת ב"כ המאשימה בחקירתו הנגדית שב ואישר כי השתמש במילה מחבל, אך הפעם נתן הסבר חדש ולפיו אמר ש"הוא מחבל לי באוטו" וטען שכך גם אמר במשטרה והסביר שהמתלונן ניסה לגרום לו לנזק באוטו ולכן הוא אמר "המחבל הזה חיבל לי באוטו".

בחקירתו החוזרת ביקש בא כוח הנאשם לבדוק עמו מספר נקודות הנוגעות לשימוש בנשק, לאחר שהעיד על עצמו כעל מי ששירת במשטרה ומכיר את נוהלי המשטרה בעניין.

בשאלה הראשונה ביקש לברר עמו באיזה מקרים מותר להוציא נשק והנאשם השיב "כשיש לך סכנת חיים, זה המקרה היחיד".

משתשובה זו לא ענתה על ציפיות בא כוחו נשאל ברחל בתך הקטנה "אם מישהו מנסה לשדוד אותך [...] מותר להשתמש בנשק" והנאשם השיב נחרצות ובאופן חד משמעי "לא".

כשגם תשובה זו לא התיישרה עם קו ההגנה המשיך בא כוחו לחקור אותו ולבדוק עמו האם במקרה הנתון בו המתלונן נכנס לרכבו הייתה זו האפשרות היחידה להוציא מהרכב, שינה באחת את גרסתו והשיב "רק ככה, הוא אדם אלים מאד. הוא סכנה לציבור. זה לא בן אדם רגיל".

9. עד ההגנה **מוסא עלי אזברגה** העיד כי ראה את המתלונן יוצא מרכבו של הנאשם, אך מעבר לכך לא ראה דבר ולא יכול היה להעיד על מה שקרה, בתוך המונית ולא יכול היה לאשר את גרסת הנאשם.

10. מאחר שקבעתי שלא ניתן לבסס הרשעה על סמך עדותו היחידה של המתלונן נוכח שינוי הגרסאות לגבי מיקום האירוע, מאחר שעדותו של הנאשם הייתה עקבית לכל אורך הדרך לגבי העובדה שהמתלונן נכנס לרכבו אקבע את ממצאי לגבי מקום האירוע על פי גרסת הנאשם קרי: בתוך רכבו.

משכך איני נדרשת לקבוע ממצאים לגבי אמינות גרסתו של העד מוסא עלי אזברגה, שמעבר לשאלת מיקום האירוע לא יכול היה לתמוך בגרסת הנאשם.

11. השאלה, אפוא, האם הוכח שהנאשם איים על המתלונן באמצעות הנשק שהחזיק ברישיון.

כפי שפירטתי בהרחבה בפרק שעסק בגרסת הנאשם, גרסתו של הנאשם לגבי השימוש שעשה בנשק הייתה לא עקבית ורצופה סתירות, שלא כגרסת המתלונן שבנקודה זו הייתה עקבית וחד משמעית לכל אורך הדרך, כשטען שהנאשם הוציא את נשקו ואיים עליו.

כל אלה שכנעו אותי כי זה המקום לעשיית שימוש בכלל של פלגין דיבורא לגבי עדותו של המתלונן ולקבל את גרסתו לעניין האיום שאיים עליו הנאשם בנשקו כאמינה. כשאליה מצטרפת גם גרסתו הראשונה של הנאשם, שנמסרה לשוטר שרשם את תגובתו בדו"ח המעצר/עיכוב כהאי לי שנא "הוא ניסה לשדוד אותי אז אני איימתי עליו עם הנשק".

לאור האמור לעיל אני קובעת כי הוכח שהנאשם איים בנשקו על המתלונן.

12. גרסאותיו של הנאשם כולן, למעט בתשובתו לאישום, הצביעו על כך שהוא מכוון בדבריו לקיומה של טענה להגנה עצמית.

בסיכומי העלה ב"כ הנאשם את טענת ההגנה עצמית במפורש וטען כי המעשה בוצע כהגנה עצמית, לאחר

שהמתלונן נכנס למונית של הנאשם וניסה לשדוד אותו. על פי הטענה, חשש הנאשם שהאירוע יסלים ולכן הוציא את נשקו והבריח את המתלונן.

מנגד, בהתייחסו לטענת ההגנה עצמית של ההגנה טען **ב"כ המאשימה בסיכומיו** שהנאשם לא הוכיח את יסודות המידיות, הנחיצות והפרופורציה, הדרושים לביסוס טענת ההגנה העצמית.

13. טענת הגנה עצמית

הסייג "לפליליות המעשה", מכוח הטענה של "הגנה עצמית", קבוע בסעיף 34' לחוק העונשין והוא מונה ארבעה תנאים מצטברים שבהתמלאם, קמה לתוקף הגנה מן הדין והוא לא יישא באחריות פלילית למעשה העבירה ואלה הם:

- א. המעשה היה "דרוש באופן מיידית";
- ב. כדי "להדוף תקיפה שלא כדין";
- ג. "שנשקפה ממנה סכנה מוחשית";
- ד. של "פגיעה בחייו, בחירותו, בגופו או ברכושו, שלו או של זולתו".

המלומד י. קדמי מתייחס בספרו על הדין בפלילים למשמעותו של כל אחד מהתנאים.

לגבי התנאי השני נקבע כי נאשם השש אלי קרב, בשונה מנאשם המבצע מעשה שהיה דרוש באופן מיידית כדי להדוף תקיפה שלא כדין, לא יוכל לחסות בצילה של טענת ההגנה העצמית.

לגבי התנאי השלישי שעניינו קיומה של "סכנה מוחשית", מבהיר המלומד קדמי כי הדיבור "**מבטא את אופיו של הסיכון הטמון בתקיפה, כסיכון ממשי העומד להתממש, להבדיל - מסיכון ערטילאי, שהוא בחזקת איום 'רחוק'**" (שם עמ' 515 - 519).

סעיף 34' לחוק קובע את כלל סבירות הפעולה והוא חל על הגנה עצמית, כורח וצורך. לפי כלל זה, ההגנה העצמית לא תעמוד למי שפעולתו למניעת הפגיעה חרגה מגדר הסביר.

דרישת הסבירות, נובעת מהתיאוריה בדבר עריכת מאזן אינטרסים ובחירה ב"רע במיעוטו" בין הפגיעות באינטרסים לגיטימיים הצפויות אם העושה לא יפעל לבין הפגיעות באינטרסים לגיטימיים הצפויות כתוצאה מפעולתו של

ומן הכלל אל הפרט:

גם בהנחה שאאמץ את גרסת הנאשם כלשונו, לכל היותר עולה ממנה שהמתלונן נכנס למונית שלו וביקש שיסע מהמקום. כשסירב להיענות לבקשתו ניסה לקחת מרכבו את מכשיר הקשר והקופה.

יודגש כי לא נטען על ידי הנאשם, בשום שלב של עדותו כי המתלונן עשה מעשה שניתן לפרשו כהתנהגות אלימה כלפיו או כרצון לתקוף אותו, או כי ראה בידיו חפץ כלשהו שיכול היה לסכנו.

טענת הנאשם לפיה נוכח היכרותו את המתלונן ואת אופיו האלים חשש שפניו לאלימות אינה עומדת בתנאי השלישי שעניינו, כאמור, קיומה של סכנה מוחשית ולא ערטילאית.

כאן המקום לחזור לעדויות עדי ההגנה שאף אחד מהם, בסופו של יום, לא תמך בגרסתו של הנאשם על היותו של המתלונן אלים יותר מהאחרים. כפי שלמדנו מעדויותיהם אלימות הייתה חלק מהווי חייהם של הנהגים בקו ולא ניתן על סמך עדויותיהם לקבוע כי המתלונן היה אלים באופן חריג שאפשר לנאשם לקפוץ למסקנה שהמתלונן התכוון לתקוף אותו, ולקבוע כי תגובתו עומדת בתנאי הסף של כניסה לסייג של הגנה עצמית.

התוצאה היא שהנאשם לא הרים את הנטל לסתור את החזקה, הקבועה בסעיף 34ה לחוק העונשין, לפיה **"חזקה על מעשה שנעשה בתנאים שאין בהם סייג לאחריות פלילית"**.

משלא הוכח כי מעשהו של הנאשם היה דרוש באופן מיידי לצורך הדיפת תקיפה שלא כדין ומשלא ניתן לקבל את הטענה שנשקפה לנאשם סכנה מוחשית של פגיעה באחד הערכים המוגנים על פי סעיף 34'א, אין אלא לקבוע כי אימו על המתלונן עם נשקו נעשה בתנאים שאין בהם סייג לאחריות פלילית ולא עומדת לו טענת הגנה עצמית.

כאמור, גם אם אקבל כלשונו את גרסת הנאשם לפיה המתלונן ניסה לגנוב את הקופה ומכשיר הקשר, קרי: נשקפה סכנה מוחשית של פגיעה ברכושו של הנאשם, עדיין צריך לבחון האם מעשיו של הנאשם לא חרגו מהסביר, בהתאם להוראת סעיף 34טז לחוק העונשין.

כדי לענות על שאלה זו יש לבחון את מעשיו של הנאשם למניעת נטילת מכשיר הקשר והקופה, בטרם הוציא הנאשם את הנשק ואיים באמצעותו על המתלונן, על פי גרסת הנאשם עצמו.

על פי גרסת הנאשם הוא מנע מהמתלונן לקחת את מכשיר הקשר שלו במכה שנתן בידו וכשהמתלונן ניסה לשלוח ידו אל כספו, היכה שוב בידו. לא נטען על ידו כי לאחר שהיכה בידיו של המתלונן היה ניסיון נוסף של המתלונן לגנוב את רכושו.

הנאשם כנראה השכיל להבין כי איום בנשק על מי שמנסה, לטענתו, לקחת את מכשיר הקשר שלו ואת הקופה, ללא כל אלימות כלפיו אינה מספיקה כדי להקים לו את הסייג של הגנה עצמית ועל כן הוסיף, בהמשך לתיאורו את מעשי המתלונן ותגובתו למעשיו, את הטענה לפיה ראה "**שהדברים, שהוא הולך לכיוון אלימות**", כי הוא יודע שהוא אלים והוא כשוטר לשעבר יודע מתי אדם הולך להיות אלים.

גם על פי גרסה חדשה זו, שהועלתה לראשונה על ידי הנאשם בעדותו בבית המשפט, לא מדובר היה בסיכון ממשי, אלא בהערכה של הנאשם, שלדבריו הייתה מבוססת על היכרותו את המתלונן.

ואכן בחקירה הנגדית אישר, לשאלת ב"כ המאשימה, כי על פי תחושותיו ניסה המתלונן לשדוד אותו ולכן הוציא את הנשק.

גם החקירה החוזרת מחזקת את המסקנה שכל עניין האלימות עלה רק כדי לחזק את טענתו כי השימוש בנשק נעשה כאקט של הגנה עצמית.

מצאתי שתגובתו אינה מידתית והיא חורגת ממתחם הסבירות. המתלונן לא היה חמוש בכלי נשק קר או חם ועל פי גרסת הנאשם עצמו הצליח למנוע ממנו לקחת את מכשיר הקשר והקופה בהדיפת ידו בלבד.

14. בסיכומי העלה ב"כ הנאשם טענה נוספת ולפיה יש לבטל את כתב האישום מכוח הטענה של הגנה מן הצדק, שמקורה באכיפה בררנית.

לטענתו, האיומים שהשמיע המתלונן באזני המוקדן לפגוע בנאשם, איומים שנשמעים היטב בהקלטה שביצעה המשטרה והעובדה כי איומים אלה וטענתו בפני המוקדן לפיה הנאשם רודף אחריו הם שהניעו את השוטר לשלוח ניידת.

עובדות אלה מקימות, לטענתו, את יסודות עבירות האיומים והסחיטה באיומים - כשהוא משווה באופן לא ברור את דברי ומעשי המתלונן למעשיו של אלאור אזריה - ועל כן היה ראוי להגיש כתב אישום גם נגד המתלונן. משלא נעשה כן מדובר באכיפה בררנית המצדיקה ביטול כתב האישום נגד הנאשם.

ב"כ המאשימה התייחס לטענה וטען כי אין כל פגם בהתנהלות היחידה החוקרת והתובעת וכן, כי ב"כ הנאשם, טען את הטענה הזו לראשונה בסיכומיו ולא חקר אף עד בעניין זה.

לגופו של עניין טען ב"כ המאשימה כי הסיבה לאי-הגשת כתב אישום נגד המתלונן היא השוני המהותי בין המתלונן לנאשם. לטענתו המתלונן, קורבן העבירה, אמר את דבריו מתוך סערת הרגשות בה היה הוא שרוי ומתוך כעס ותסכול ולא מתוך כוונה להקניט או להפחיד. וכן, כי קיים שוני מהותי בין הנסיבות במקרה של המתלונן לבין אלו במקרה של הנאשם הן בפן הראייתי והן מבחינת העניין הציבורי. לאור כל האמור עתר ב"כ המאשימה לדחות את טענת הנאשם לאכיפה בררנית.

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים הגעתי למסקנה שדין הטענה להידחות, מכל הטעמים שמנה ב"כ המאשימה בסיכומיו, אין המדובר באפליה פסולה אלא באבחנה מותרת, הנובעת מאופי המעשים והרקע לביצועם.

לא זאת אף זאת, בא כוח הנאשם לא חקר את המוקדן לגבי הסיבות להוצאת הניידת למקום - כשבשיחה עם המוקדן נשמע המתלונן נרגש, פעם מספר שהנאשם אחריו ופעם שהוא אחרי הנאשם - אף לא חקר את הסייר שיצא לדרך ובדוח הפעולה שרשם מציין פעם אחר פעם שהמתלונן נוסע אחרי הנאשם, טענת ההגנה לאכיפה בררנית בין המתלונן לנאשם נותרה אפוא כטענה בעלמא. על נאשם הטוען לאכיפה בררנית להוכיח טענתו על-ידי חקירת הגורמים הרלוונטיים והבאת ראיות להוכחת הטענה.

משלא הוצגה כל תשתית ראייתית להוכחת הטענה שבאפליה פסולה מדובר, במאובחן מאבחנה מותרת, התוצאה היא שאני דוחה גם את טענת ההגנה מן הצדק המבוססת על הרציונל של אכיפה בררנית.

15. הנאשם, הודה שהוציא את נשקו כדי להפחיד את המתלונן ודי בכך, כדי לבסס את יסודות העבירה המיוחסת לו, לאחר שנדחתה טענתו לקיומו של סייג לאחריות פלילית, מכוח הטענה של הגנה עצמית.

בהינתן כל אלה, אני קובעת כי הוכח מעבר לכל ספק סביר שהנאשם איים על המתלונן באמצעות הנשק ולאחר שדחיתי את טענת ההגנה עצמית ואת הטענה של הגנה מן הצדק, אני מרשיעה את הנאשם בעבירה של איומים, על פי סעיף 192 לחוק העונשין.

ניתנה היום, י' טבת תשע"ח, 28 דצמבר 2017, במעמד הצדדים